

किस्पाड गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड: १

संख्या: ७

मिति: २०७४/११/२२

भाग-२

किस्पाड गाउँपालिका

पशु सेवा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७४

गाउँ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति: २०७४/११/२२

किस्पाड गाउँपालिका क्षेत्र भित्र कार्यक्रम संचालन गर्न आवश्यक भएकाले गाउँकार्यपालिकाको मिति २०७४/११ / २२ को निर्णयानुसार यो कार्यविधि तयार गरिएको छ ।

खण्ड क

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

- क. यो कार्यविधिको नाम “पशु सेवा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७४” रहेको छ ।
ख. यो कार्यविधि किस्पाड गाउँकार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएपछि प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा

विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा :

- क. “पशु सेवा शाखा” भन्नाले किस्पाड गाउँपालिकाको पशु सेवा शाखा सम्झनु पर्नेछ ।
ख. “कार्यालय” भन्नाले किस्पाड गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयलाई सम्झनु पर्नेछ ।

- ग. “कार्यादल” भन्नाले पशु सेवा शाखा कार्यादल सम्झनु पर्नेछ ।
 घ. यस कार्यविधिमा उल्लेखित कार्यक्रम छनौट तथा मुल्याङ्कन समितिमा निम्न अनुसारको पदाधिकारीहरु रहनेछन् :

१. गाउँपालिकाको अध्यक्ष :	संयोजक
२. प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत :	सदस्य
३. आर्थिक विकास समिति अधिकृत :	सदस्य
४. पशु शाखा प्रमुख :	सदस्य सचिव

खण्ड ख

५० प्रतिशतको क्रस बोयर बोका वितरण कार्यक्रम कार्यविधि

१. उद्देश्य

- क. ग्रामिण स्तरमा प्रजनन सुधार गर्न
 ख. मासुमा आत्मनिर्भर बनाउन
 ग. कृषकलाई पशु व्यवसायमा उत्प्रेरित गर्न
 घ. गरिब किसानको आर्थिक स्थिति सुधार
 ङ. उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्न

२. कार्यक्रम संचालन विधि

क) सुचना प्रकाशन तथा निवेदन माग

आवश्यक कागजातहरु :

- निवेदन
- नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि
- फर्म दर्ता र कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि
- वडा कार्यालयको सिफारिस

ख) छनौट प्रक्रिया

- छनौट समितिको निर्णयको आधारमा
- छनौट भएका प्रति कृषकलाई एक वटाका दरले वितरण गरिनेछ ।
- यो कार्यक्रम ५० प्रतिशत अनुदानमा संचालन गरिनेछ ।
- बोका वितरण गर्दा अनुसुची ३ बमोजिमको सर्तहरुमा रही वितरण गरिनेछ ।

खण्ड ग

१०० प्रतिशतको बोयर बोका वितरण कार्यक्रम कार्यविधि

१. उद्देश्य

क) ग्रामिण स्तरमा प्रजनन सुधार गर्न

- ख) व्याड बोका उत्पादन गरी गाउँपालिकामा विक्री वितरण गर्न
- ग) कृषकलाई पशु व्यवसायमा प्रेरित गर्न
- घ) गरिब किसानको आर्थिक स्थिति सुधार
- ड) उत्पादन र उत्पादकत्व बढ़िय गर्न

कार्यक्रम संचालन विधि

क) सुचना प्रकाशन तथा निवेदन माग

आवश्यक कागजातहरू :

- निवेदन सहकारीको लेटरप्याडमा
- सहकारीको निर्णय प्रतिलिपि
- प्यान दर्ता र कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि
- बडा कार्यालयको सिफारिस

ख) छनौट प्रक्रिया

- छनौट समितिको निर्णयको आधारमा
- छनौट भएका प्रति कृषकलाई एक वटाका दरले वितरण गरिनेछ।
- यो कार्यक्रम ५० प्रतिशत अनुदानमा संचालन गरिनेछ।
- बोका वितरण गर्दा अनुसुची ३ बमोजिमको सर्तहरूमा रही वितरण गरिनेछ।

खण्ड घ

बाखाको खोर सुधार कार्यक्रम

क) उद्देश्य :

- कृषि पेशालाई व्यवसायिक बनाउन।
- पशु स्वास्थ्य कायम गर्न
- मासुमा आत्मनिर्भर कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन
- उचित आहारा व्यवस्थापन गर्न

ख) कार्यक्रम संचालन विधि :

- पशुपालक कृषक समुहलाई कृयाशीलताको आधारमा छनौट गरी वितरण गरिनेछ।
- कृषि सहकारीको हकमा स्थलगत निरक्षण गरी छनौट समितिलाई स्थलगत निरक्षणको प्रतिवेदनको आधारमा छनौट गरिनेछ।
- पशुपालक व्यवसायिक फार्म दर्ता कृषकको पशु संख्याको आधारमा प्राथमिकता दिईनेछ।
- यो कार्यक्रम ५० प्रतिशत अनुदानमा संचालन गरिनेछ।
- भुक्तानी दिँदा विल भर्पाई र स्थलगत अनुगमनको आधारमा दिईनेछ।
- यो कार्यक्रम कृषकको हकमा व्यवसायिक फार्म दर्तावालालाई मात्र समावेश गरिनेछ।

खण्ड ड

सुत्केरी भत्ता वितरण कार्यक्रम सञ्चालन विधि

क) उद्देश्य :

- कृषि पेशालाई आकर्षित बनाउन र किसानलाई हौसला प्रदान गर्ने ।
- दुध र मासु उत्पादनलाई आत्मनिर्भर बनाउन ।
- ग्रामिण स्तरमा पशु आहारा प्रवर्द्धन तथा उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने ।
- कृषकलाई व्यवसायिक बनाउन ।

ख) कार्यक्रम सञ्चालन विधि :

- यो कार्यक्रममा प्राविधिकले स्थलगत निरिक्षण गरी पाडापाडी/बाच्छाबाच्छीको जन्मदर्ता प्रमाणपत्र प्रतिलिपि, वडा सिफारिस र फोटोको आधारमा भुक्तानी दिईनेछ ।
- सुत्केरी भत्ता विवरणको हकमा पहिलो पटक व्याएको गाईभैसीलाई पाँच हजार र दोस्रो पटक व्याएको गाईभैसीलाई तीन हजारको दरले भुक्तानी दिईनेछ ।
- यो कार्यक्रम गाईभैसीमा मात्र लागु हुनेछ ।
- यो कार्यक्रममा कृषकले पशुको विमालाई प्राथमिकता दिनुपर्नेछ ।

खण्ड-च

डेरी उच्चोग प्रवर्द्धन कार्यक्रम कार्यविधि

क) उद्देश्य

- कृषकस्तरमा दुध उत्पादन हुने दुधको सहज वितरण गर्ने ।
- दुध र दुधजन्य पदार्थको सहज उपलब्ध गर्ने ।
- खाद्य पोषण सुरक्षा गर्ने ।
- कृषि पेशालाई निर्वाहमुखियाट व्यवसायिक बनाउन ।
- कृषकको जिवनस्तर सुधार्ने ।

ख) कार्यक्रम सञ्चालन विधि :

- यो कार्यक्रम ५० प्रतिशत अनुदानमा सञ्चालन गरिनेछ ।
- काम सम्पन्न पश्चात विल भर्पाई, स्थलगत अनुगमनको प्रतिवेदनको आधारमा भुक्तानी दिईनेछ ।
- यो कार्यक्रम कृषि शहकारीलाई विशेष प्राथमिकता दिईनेछ ।
- कृषकको हकमा स्थलगत निरिक्षण गरी सो को प्रतिवेदनको आधारमा दिईनेछ ।
- यो कार्यक्रम कृषकको हकमा दर्तावाला डेरी उच्चोगलाई मात्र लागु हुनेछ ।

खण्ड-छ

व्यवसायिक लेयर्स फार्म अनुदान सञ्चालन विधि

क) उद्देश्य :

- अण्डा तथा मासुमा आत्मनिर्भर कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन ।
- ग्रामिण स्तरमा पोषण तथा आय स्तरमा वृद्धि गर्ने ।
- कृषकलाई कृषि पेशामा उत्प्रेरित गर्ने ।
- कृषकको जीवनस्तर उकास्ने ।

ख) कार्यक्रम सञ्चालन विधि :

- यो कार्यक्रम व्यवसायिक फार्म दर्ता कृषकलाई खोर मर्मत सम्भार गर्नको लागि प्रदान गरिनेछ ।
- प्राविधिकको स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदनको आधारमा छनौट गरी वितरण गरिनेछ ।
- यो कार्यक्रम प्राविधिकले स्थलगत निरिक्षण गरी विल भर्पाईको आधारमा दिईनेछ ।
-

खण्ड-ज

लोकल कुखुरा प्रवर्द्धन कार्यक्रम

क) उद्देश्य :

- स्थानीय जातको कुखुराको संरक्षण र विकास गर्ने ।
- लोपोन्मुख जातिका कुखुराको संरक्षण गर्ने ।
- पर्यटनको विकास र विस्तारमा टेवा पुऱ्याउन ।
- अण्डा तथा मासुमा आत्मनिर्भर कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन ।
- ग्रामिण स्तरमा पोषण तथा आय स्तर वृद्धि गर्ने ।
- कृषकलाई कृषि पेशामा उत्प्रेरित बनाउन ।
- कृषकको जीवन स्तर उकास्ने ।

ख) कार्यक्रम सञ्चालन विधि :

- यो कार्यक्रम व्यवसायिक लोकल कुखुरा कृषकलाई खोर मर्मत सम्भार गर्नको लागि प्रदान गरिनेछ ।
- प्राविधिकको स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदनको आधारमा छनौट गरी वितरण गरिनेछ ।
- यो कार्यक्रममा प्राविधिकले स्थलगत निरिक्षण गरी विल भर्पाईको आधारमा भुक्तानी दिईनेछ ।

खण्ड-भ
प्राकृतिक प्रकोप राहत कोष

क) उद्देश्य :

- प्राकृतिक प्रकोपको कारण व्यवसाय पुर्ण रूपमा बन्द हुने अवस्थाबाट जोगाउन ।
- कृषकलाई हौसला प्रदान गर्न ।
- कृषकलाई पुन व्यवसायमा फर्काउन ।
- कृषकलाई व्यवसायमा उत्प्रेरित गर्न ।
- आर्थिक विकास गर्न ।

ख) कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि :

- अनुगमन समितिको स्थलगत अनुगमन तथा प्रहरीको मुचुल्का, सर्जिमिन मुचुल्काको आधारमा छनौट समितिले निर्णय गरिनेछ ।

खण्ड-ब
विविध

१. यस कार्यविधिमा उल्लेखित कार्यक्रम सञ्चालनको लागि कृषक, फार्म तथा सहकारीको छनौट तथा मुल्याङ्कन गर्न निम्नानुसारको समिति रहनेछ ।

गाउँपालिका अध्यक्ष :	संयोजक
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत :	सदस्य
आर्थिक विकास समिति संयोजक :	सदस्य
पशु शाखा प्रमुख :	सदस्य

२. मुल्याङ्कन छनौट समितिले निम्न आधारमा रही अनुसुचि ४ बमोजिम कृषक, फार्म तथा सहकारीहरुको छनौट गर्नेछ :

- कार्ययोजना
- शैक्षिक/तालिम/व्यवस्थापन
- गोठ, आहार, खोर

३. यस कार्यविधि अनुसार सञ्चालन हुने प्रत्येक कार्यक्रमको मुल्याङ्कन पशु सेवा शाखाले गरी सोको प्रतिवेदन गाउँकार्यपालिकामा पेश गर्नेछ ।

४. कार्यविधिमा आवश्यकता अनुसार थपघट वा हेरफेर गर्दा निम्नानुसारको समितिको सिफारिसमा गाउँकार्यपालिकाले गर्नेछ ।

गाउँपालिका अध्यक्ष :	संयोजक
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत :	सदस्य
आर्थिक विकास समिति संयोजक :	सदस्य

पशु शाखा प्रमुख :

सदस्य

५. यस कार्यविधिमा उल्लेखित आधारमा सिफारिस गर्ने भनिएकोमा थप आधार तय गर्नुपर्ने भएमा वा कुनै आधार परिवर्तन गर्नुपर्ने भएमा निम्नानुसारको आधार मुल्याङ्कन समितिले गर्नेछ :

गाउँपालिका अध्यक्ष : संयोजक
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत : सदस्य
आर्थिक विकास समिति संयोजक : सदस्य
पशु शाखा प्रमुख : सदस्य

अनुसुचि २

व्यवसायिक फार्मको सर्वेक्षण फाराम

जिल्ला :

गा.पा. :

वडा नं. :

स्थापना मिति :

दर्ता मिति :

दर्ता गर्ने निकाय :

फार्म धनी :

गोठ/खोरको अवस्था :

रेकर्ड अवस्था :

पशुका जातहरू :

आ.व	फार्मको स्टक						वार्षिक विक्री	वार्षिक आमदानी	आहारा व्यवस्थापन			
	जम्मा	माउ	बोका	खसि	पाठा	पाठी						

अनुसुचि ३

किस्पाड गाउँपालिकाको पशु शाखाले कृषकसंग गर्ने बोकाको शर्तनामा

भरपाई दादै जिल्ला .....गा.पा. ....वडा ..... निवासी म .....ले आफ्नो फार्म र स्थानीय कृषकहरुले पालेका बाखाहरुमा प्रजनन् सेवा उपलब्ध गराई नश्ल सुधार/विस्तारको लागि सहयोग गर्न ..... कार्यलयबाट प्राप्त द्रयाग नं. .... को.....जातको ..... पशु आज मिति ..... का दिन निम्न शर्तमा बुझिलिई भरपाई गरिदिए ।

शर्तनामा

१. आफुले बुझिलिएको बोका प्रजनन्को लागि मात्र प्रयोग गरी सोको अभिलेख नियमित रूपमा कार्यलयलाई उपलब्ध गराउने छु ।
२. बोका विरामी भएमा कार्यलयलाई जानकारी गराई उपचार गराउने छु ।
३. आन्तरिक परिजिवी विरुद्ध उपचार गराउने छु ।
४. अचानक मरेमा कार्यलयमा ल्याई पोष्टमार्टम गराउने छु ।
५. आवश्यकता अनुसार प्रजनन् सेवाको लागि उपलब्ध गराउने छु ।
६. आन्तरिक प्रजनन्लाई नियन्त्रण गर्न सहयोगको व्यवस्था मिलाउने छु ।
७. कार्यलयबाट बोका व्यवस्थापनको लागि अन्य कृषकलाई दिने निर्देशन दिएमा सो को पालना गर्ने छु ।

प्रथम पक्ष

दोस्रो पक्ष

नाम :

नाम :

पद :

ठेगाना :

मिति :

मिति :

ईति संवत् .....साल .....महिना .....गते ।

अनुसंचित ४

कार्यक्रम सञ्चालनको लागि कृषक, संस्था, फार्म तथा सहकारीहरुको मुल्यांकन गर्दा अपनाईने
आधारहरु :

क्र.सं.	दर्ता नं.	आवेदकको नाम	ठेगाना	कार्ययोजना			व्यवसायको सम्भाव्यता/उपयुक्तता (३०)	अनुभव/तालिम	कुल प्राप्तांक (१००)
				गोठको क्षमता र अवस्था (१५)	घाँस लगाएको क्षेत्रफल (१५)	कार्ययोजनाको विवरण (२०)			

छनौट समिति (गाउँपालिका स्तरीय समिति) का पदाधिकारीहरुको :

नाम : पद : दस्तखद :

१. श्री	संयोजक
२. श्री	सदस्य
३. श्री	सदस्य
४. श्री	सदस्य

अनुसुचि ५

सबै प्रकारका तालिम/गोष्ठी/कार्यशाला सञ्चालन सम्बन्धि खर्चको मापदण्ड तथा भ्रमण खर्च

क्र.सं.	विवरण	दर	कैफियत
१	तालिम सञ्चालन कार्यक्रम बापत /प्रवचन बापत	१४००	कार्यपत्र कम्तिमा १५०० शब्दको हुनु पर्नेछ । टिपोटको फोटोकपि मान्य हुने छैन ।
२	गोष्ठी, सेमिनार सम्मेलन, कार्यशालाको कार्यपत्रको पारिश्रमिक	४००	एउटा कार्यपत्रमा बढिमा २ जना
३	तालिम हल/उपकरण भाडा	प्रचलित बजार दर अनुसार	
४	खाना, खाजा	नियमानुसार	

आज्ञाले,
गुरु प्रसाद ढकाल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत